

Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 16. maj 2007

Betænkning

over

Forslag til lov om røgfri miljøer

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Ændringsforslag

Indenrigs- og sundhedsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 21. marts 2007 og var til 1. behandling den 11. april 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 12. januar 2007 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 250. Den 30. marts 2007 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Torben Alstrup, Birkerød,
Michael A. Bank,
Agnete Bjørlig, Jernbanecafeen,
Dagplejernes Arbejdsgruppe,
Danmarks Restauranter & Cafeer,
Dansk Arbejdsgiverforening,
HORESTA,
KTO, Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte,
Sammenslutningen af Restauratører imod lov vedr. røgfrie miljøer,
Peter Skafte, Struer,
Jakob Sølvhøj, FOAs pædagogiske sektor og
Palle Balthzer Sørensen, Rødovre.

Indenrigs- og sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:
Danmarks Restauranter & Cafeer,
HORESTA,
Sammenslutningen af Restauratører imod lov vedr. røgfrie miljøer og
Palle Balhtzer Sørensen, Rødovre.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 84 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og indenrigs- og sundhedsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S (med undtagelse af Karen J. Klint), DF, KF, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (RV og Karen J. Klint (S)) vil ved 3. behandling af lovforslaget stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget af én hovedårsag: Det løser ikke opgaven, som er at beskytte mod passiv rygning. Den eneste effektive løsning havde været et generelt rygeforbud på offentlige og private arbejdspladser, i offentlige rum og på alle serveringssteder. Kun ét sted ser Det Radikale Venstre en legitim begrundelse for at fravige princippet om rygeforbud, nemlig dér hvor der er tale om arbejdsplads og privat hjem på én og samme gang. Det er f.eks. plejehjem, døgninstitutioner og fængsler. Her er der brug for en fornuftig balance mellem på den ene side hensynet til medarbejdernes sundhed og på den anden side beboernes mulighed for at ryge i eget hjem.

Lovforslaget om røgfri miljøer beskytter ikke mod passiv rygning. Dertil er der alt for mange undtagelsesbestemmelser fra kravet om røgfrihed. Det er ubegribeligt i betragtning af, at passiv rygning ifølge Statens Institut for Folkesundhed årligt koster 2.000 mennesker livet. Det svarer til det antal, der samlet dør årligt som følge af trafikuheld, stofmisbrug og usikker sex.

Med lovforslaget svigter partierne bag loven den overvældende dokumentation, der efterhånden er for passiv rygning mange skadelige virkninger. Passiv rygning kan ud over kræft medføre hjertesygdomme, astma, bronkitis, vuggedød og andre sygdomme, der ikke mindst rammer børn.

Lovforslagets grundregel om røgfrihed er gennemhullet af undtagelsesbestemmelser på en lang række områder. Det underminerer sundhedseffekten, men efterlader også en rodet lov, der uundværligt vil føre til bureaukrati, konflikter og alverdens spekulationer i, hvordan man kan omgå bestemmelserne. Lovforslaget er udtryk for en begrædelig passivitet over for den alvorlige sociale slagside, som gælder i forhold til passiv rygning. Blandt faglærte/ufaglærte er der dobbelt så mange, der udsættes for passiv rygning, som blandt højere uddannede funktionærer. Det problem løses ikke med en lov, der reelt legitimerer arbejde i røgfylde lokaler.

Lovforslaget er lagt an på et princip om »frivillighed« – og dermed er beskyttelsen af den enkelte svækket markant. Den enkelte kan således »frivilligt« vælge at lade sig udsætte for passiv rygning, også selv om det påviseligt er sundhedsskadeligt. Det står i kontrast til den lovgivning, der i øvrigt gælder på arbejdsmiljøområdet. Her er det ikke medarbejdernes eget valg, om de vil lade sig udsætte for støj, kemikalier eller andre skadelige påvirkninger. Af samme grund står LO i sit høringssvar tvivl om, hvorvidt bestemmelsen om frivillighed overhovedet er i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven.

På arbejdspladser vil der kunne ryges i store dele af bygningen – i rygelokaler, rygekabiner og på enkeltmandskontorer. Det er til trods for, at det er dokumenteret, at rygerum og rygekabiner ikke virker. Udluftning og ventilation fjerner ikke de skadelige partikler, der uundgåeligt siver frit fra det ene rum til det andet – gennem åbne passager og døre, men også gennem gulv, vægge og lofter. Der findes ingen dokumentation for, at rygekabiner virker. Af netop disse grunde var konklusionen i den »Hvidbog om passiv rygning«, som Lægeforeningen, Sygeplejerådet, Kræftens Bekæmpelse og en række andre patientorganisationer udgav i 2005, at »den eneste effektive beskyttelsesmulighed er at undlade at ryge indendørs«.

Et af de helt store huller i lovforslaget er retten til at ryge på enkeltmandskontorer. På navnlig store arbejdspladser med mange enkeltmandskontorer betyder det en markant udvidelse af muligheden for at ryge indendørs på arbejdspladsen. Hensynet til specielt medarbejdere med eget kontor er på enhver måde angribeligt. Sundhedsmæssigt, fordi det udhuler princippet om røgfrihed. Socialt, fordi det prioriterer hensynet til de »fine« med eget kontor på bekostning af den rengøringsassistent, der bagefter skal ind i det røgfyldte lokale og rydde op. De ansatte vil ifølge ministeren, jf. svaret på spørgsmål 42, ikke kunne nægte at udføre deres arbejde, selv om det indebærer, at de skal opholde sig på et kontor, hvor der har været røget. Dermed er de medarbejdere – f.eks. sekretærer eller rengøringsassistenter – der er nødt til at opholde sig i disse lokaler for at udføre deres arbejde, reelt taget som gidsler.

Der bliver fortsat mulighed for at ryge på serveringssteder, dvs. restauranter, cafeer, barer m.v. Dels får serveringssteder mulighed for at indrette rygerum eller etablere rygekabiner. Dels undtages små værtshuse med et serveringsareal på under 40 m² helt fra bestemmelsen om røgfrihed. De vil kunne gøre, som det passer dem.

Disse undtagelsesbestemmelser er sundhedspolitisk helt uacceptable. Ministeren bekræfter i sit svar på spørgsmål 71 til udvalget, at »det er veldokumenteret, at niveauet for ansattes udsættelse for passiv rygning generelt er højere på serveringssteder og barer, hvor rygning er tilladt end på andre arbejdspladser og i hjem, hvor der ryges«. Samtidig erkender ministeren, at videnskabelige undersøgelser af effekten af rygeforbud i Irland, Norge og Sverige »samstemmende« dokumenterer »et markant fald i de ansattes udsættelse for tobaksrøg vurderet ud fra indholdet af nikotin/cotinin i blodet«. På den baggrund finder Det Radikale Venstre det helt uforsvarligt ikke at gennemføre et rygeforbud på alle serveringssteder.

Undtagelsesbestemmelserne for så vidt angår serveringssteder og specielt små værtshuse er ikke kun en hån sundhedspolitisk. De er den lige vej til konkurrenceforvridning, overflødige udgifter og bureaukrati. Ikke underligt har hotel- og restaurationsbranchen selv været varm fortaler for et rygeforbud, der omfattede alle serveringssteder på lige fod. Branchen vurderer, at landets serveringssteder vil skulle investere op til 180 mio. kr. i nye rygeforanstaltninger, dvs. rygerum, ventilation og rygekabiner. Disse investeringer kan meget vel vise sig spildte, når loven om tre år laves om, og et totalt rygeforbud eventuelt indføres. Det har bl.a. været den norske erfaring.

Bestemmelsen om at undtage alle små værtshuse med et serveringsareal på under 40 m² er særligt problematisk. Værtshusene får selv ansvaret for at beregne deres serveringsareal. Lovforslaget giver rige muligheder for fortolkning og dermed for at regne sig frem til et serveringsareal under 40 m². Ministeren er ikke i stand til at svare på, hvorfor partierne bag loven i det mindste ikke lagde undtagelsesbestemmelsen an på bruttoarealet. Dermed ville der ikke have været disse endeløse muligheder for spekulative beregninger.

Det handler givetvis også om det hastværk, der har kendetegnet hele processen op til vedtagelsen af dette lovforslag. Selve aftalen om denne rygelov blev indgået på én eneste dag – uden at ministeren på noget tidspunkt har kunnet begrunde hastværket. Det levnede ingen plads til den grundighed, der bør kendetegne politiske aftaler. Da partierne valgte at undtage alle små værtshuse med et serveringsareal på under 40 m² fra bestemmelsen om røgfrihed, blev det en markant udvidelse af muligheden for at ryge indendørs på arbejdspladsen.

ringsareal under 40 m², var denne kvadratmetergrænse helt tilfældig. Ingen kunne svare på, hvor mange værtshuse der i givet fald ville være omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Så lemfældige aftaler er respektløst over for de mennesker og arbejdspladser, der påvirkes direkte af lovens bestemmelser. Betegnende nok for hastværket har høringssvarene givet anledning til mere end 30 lovændringer – og loven har måttet udskydes.

Det Radikale Venstre erkender, at lovforslaget i et vist omfang vil begrænse passiv rygning. Men forbedringerne er et sølle svar, hvis man ønsker at beskytte effektivt mod passiv rygning. Af denne grund stemmer Det Radikale Venstre hverken for eller imod lovforslaget.

Karen J. Klint (S) kan ikke støtte lovforslaget med følgende begrundelse: Det er bevist, at de sundhedsmæssige konsekvenser af rygning har social slagside, men ingen tidligere rygestopkampagner har været målrettet disse personer, hvorfor de ikke har haft lige muligheder med andre til at få kvalificeret hjælp til at holde op med at ryge. Fra især de små værtshuse har der været en appel om en længere implementeringsfrist af lovforslaget, da de er bekymrede for, at mange af deres gæster kan miste deres sociale netværk på grund af en for hurtig gennemførelse af lovforslaget. Selv om jeg er enig i målene om flere røgfrie steder i de offentlige rum, deler jeg de små værtshuses bekymringer på deres gæsters vegne, og finder at de først senere burde omfattes af et rygeforbud.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *indenrigs- og sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV og Karen J. Klint (S)):

Til § 30

1) Det under *nr. 2* foreslåede § 20 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. § 17, stk. 7 og 8, § 19, § 22 og § 24, stk. 1-3 og 5, og de regler, der er udstedt i medfør heraf, og § 25 finder tilsvarende anvendelse.«

[Teknisk rettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ved en fejl i korrekturen i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse er § 19 og § 25 i lov om sikkerhed til søs, jf. lovbekendtgørelse nr. 627 af 26. juli 2002, som senest ændret ved § 38 i lov nr. 567 af 9. juni 2006, faldet ud af teksten.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 30, til nr. 2, ad § 20 a, stk. 2, at det har været tanken, at disse to bestemmelser også skulle kunne anvendes i forbindelse med Søfartsstyrelsens tilsyn med overholdelsen af lov om røgfri miljøer på danske skibe.

Hans Andersen (V) Joan Erlandsen (V) Birgitte Josefsen (V) Preben Rudiengaard (V) nfm.

Jørgen Winther (V) Birthe Skaarup (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Helle Sjelle (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Jens Peter Vernersen (S) Sophie Hæstorp Andersen (S)

Karen J. Klint (S) Lene Hansen (S) Charlotte Fischer (RV) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Anne Baastrup (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	51	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for Folketingsgrupperne (UFG)	4

Oversigt over bilag vedrørende L 191

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 19/3-07 fra HORESTA
2	Henvendelse af 21/3-07 fra Michael A. Bank
3	Henvendelse fra Dagplejernes Arbejdsgruppe
4	Høringsvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
5	Henvendelse af 3/4-07 fra Dansk Arbejdsgiverforening
6	Henvendelse af 18/3-07 fra Peter Skafte, Struer
7	Henvendelse af 27/3-07 fra Palle Balthzer Sørensen, Rødovre
8	Henvendelse af 17/3-07 fra Agnete Bjørlig, Jernbanecafeen
9	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
10	Henvendelse af 16/4-07 fra Sammenslutningen af Restauratører imod lov vedr. røgfrie miljøer
11	Henvendelse af 18/4-07 fra KTO, Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte
12	Henvendelse fra Danmarks Restauranter & Cafeer
13	Henvendelse af 22/4-07 fra Peter Skafte, Struer
14	Kopi af SUU alm. del - svar på spm. 401, 402, og 403 om røgfrie miljøer, fra indenrigs- og sundhedsministeren
15	1. udkast til betækning
16	Henvendelse fra Jakob Sølvhøj, FOAs pædagogiske sektor
17	Ændringsforslag, fra indenrigs- og sundhedsministeren
18	Henvendelse af 9/5-07 fra Danmarks Restauranter & Cafeer
19	Udskydelse af betækningsafgivelse
20	2. udkast til betækning
21	Henvendelse af 9/5-07 fra Torben Alstrup, Birkerød

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 191

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 19/3-07 fra HORESTA, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelse af 21/3-07 fra Michael A. Bank, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelse fra Dagplejernes Arbejdsgruppe, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelse af 3/4-07 fra Dansk Arbejdsgiverforening, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommentar til henvendelse af 18/3-07 fra Peter Skafte, Stru-

-
- er, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om kommentar til henvendelse af 27/3-07 fra Palle Balthzer Sørensen, Rødovre, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om kommentar til henvendelse af 17/3-07 fra Agnete Bjørlig, Jernbanecafeen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om kommentar til henvendelse af 16/4-07 fra Sammenslutningen af Restauratører imod lov vedr. røgfrie miljøer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om kommentar til henvendelse af 18/4-07 fra KTO, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelse fra Danmarks Restauranter & Cafeer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvor mange arbejdstagere, der er omfattet af sundhedsordninger, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spørgsmålet udgået
- 13 Spm. om, hvordan man kan sikre at personale, der skal foretage afrydning i rygerum på serveringssteder ikke udsættes for passiv rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan man kan sikre ro og orden i et rygerum på et diskotek, uden at der er personale til stede, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om det er korrekt, at forsamlingshuse og lignende uden næringsbrev ikke er omfattet af lov om røgfrie miljøer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvordan man har tænkt sig at kontrollere, at et serveringssted har et serveringsareal under 40 kvadratmeter, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvordan ministeren vil forholde sig til virksomhedskoncepter, som skaber mulighed for fri rygning i hele rummet, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvordan ministeren vil forholde sig til serveringstelte opsat på udendørsarealer tilhørende serveringssteder, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvordan ministeren vil forholde sig til serveringstelte opstillet på offentligt område som f.eks. ved byfester, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om overtrædelse af loven kan medføre frakendelse af næringsbrev, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at loven ikke omgås ved etablering af klubber, hvor man så gerne må ryge, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 22 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at der ikke opstår konkurrenceforvridning mellem serveringssteder, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvorfor man har valgt at kriminalisere restauratøren og ikke gæsten, der tænder en cigaret, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om uddybning af formuleringen om, at restauratøren kan straffes, hvis restauratøren tillader rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til de udendørs serveringsarealer, der kan skifte status afhængig af sæson, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til de selskabslokaler, der kan skifte status afhængig af brugen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til rygning på offentlige steder, som f.eks. et stadion, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til kravet om skriftlighed i forhold til en rygepolitik på CVR niveau, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om ministeren kan bekræfte, at beskæftigelsesministeren har tilkendegivet, at ledige skal tage anvist arbejde på restauranter, hvor der må ryges, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, i hvilket omfang de foreslåede regler vedrørende serveringssteder vil ændre disse steders hidtidige kundegrundlag og -sammensætning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om de sociale konsekvenser for stamgæsterne på de værtshuse, der ikke falder inden for 40 m² grænsen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om der foreligger et skøn over, hvor mange serveringssteder der har mulighed for at indrette rygerum, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om, hvad ministeren kan oplyse om rygningens beroligende virkning i forhold til visse patientgrupper, som f.eks. parkinsonpatienter, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om kommentar til høringssvar fra LO om, at udsættelse for passiv rygning synes at være i strid med arbejdsmiljøloven, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om bekræftelse af, at beskyttelsen af den enkelte mod passiv rygning vil blive styrket, hvis ordet »ufrivillig« blev taget ud af lovforslaget, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvorfor lovforslaget kun beskytter den enkelte mod at lade

-
- sig »ufrivilligt« udsætte for passiv rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm., om gravide kan opnå lægeerklæring med henblik på en sygemelding, hvis den gravide i arbejdsmæssige situationer er tvunget til at opholde sig i rum, hvor der må ryges, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om logikken i at undtage små værtshuse, når en undersøgelse viser, at det netop er ansatte på de små steder, der har største risiko for rygerelaterede kræftsygdomme, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om uddybning af kravet om »gode udluftsmuligheder«, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om, hvem der definerer, hvornår et rygerum lever op til kravet om »gode udluftsmuligheder«, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om, hvorfor der kun stilles krav om »effektiv udluftning« i forbindelse med rygning på enkeltmandskontorer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om en medarbejder kan nægte at udføre sit arbejde, hvis det indebærer ophold i et lokale, hvor der er røget bare én cigaret, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm., om der vil blive stillet kvalitetskrav til rygekabiners evne til at beskytte mod passiv rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om hvilken videnskabelig dokumentation der er for, at rygekabiner beskytter mod passiv rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om baggrunden for krav om røgfrihed, når en borger modtager en offentlig serviceydelse i eget hjem, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om uddybning af »umiddelbar adgang for offentligheden«, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om, hvem der afgør, hvad der hører under kategorien »arbejdsplads«, »lokalitet med offentlig adgang« eller »serveringssted« til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om, hvilke offentlige myndigheder der i dag har indført eller har besluttet at indføre et totalt rygeforbud, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om det er den ansatte, der har bevisbyrden, hvis man mener, man er blevet udsat for passiv rygning mod sin vilje, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om, hvilke muligheder den ansatte har for at bevise, at man er blevet udsat for passiv rygning mod sin vilje, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om, hvem der beregner, om et værtshus har et serveringsareal over eller under 40 m², til indenrigs- og sundhedsministeren, og mini-

-
- sterens svar herpå
- 52 Spm. om, hvem der træffer den endelige afgørelse i tilfælde af uenighed om størrelsen af et værtshus serveringsareal, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om, hvor mange værtshuse der har et serveringsareal under 40 m², til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 54 Spm. om grunden til, at man ikke har anvendt bruttoarealet for et værtshus som målestok, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 55 Spm. om hvem der kontrollerer, om en arbejdsgiver har udarbejdet en skriftlig rygepolitik, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 56 Spm. om, hvad det betyder, når lovforslaget henviser til institutioner, der fortrinsvis har optaget unge i 15-16 års alderen og derover, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 57 Spm. om, hvem der afgør om en institution »fortrinsvis« har unge i 15-16 års alderen og derover, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 58 Spm., om det er korrekt, at flertallet af efterskoler i dag har forbudt de unge at ryge på deres egne værelser, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 59 Spm. om, hvordan lovforslaget stemmer overens med forbuddet om at sælge tobak til unge under 16 år, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 60 Spm. om, hvorfor børn der bliver passet i privat ordning med offentligt tilskud ikke har samme krav på beskyttelse mod passiv rygning, som børn, der bliver passet i kommunale ordninger, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 61 Spm. om, hvilke regler kommuner, der allerede har indført totalt rygeforbud for deres ansatte, har indført for den kommunale dagpleje, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 62 Spm., om det er forældrene, der har bevisbyrden, hvis de mistænker, at dagplejeren ikke overholder regler om røgfrihed, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 63 Spm. om, hvorfor kommunale dagplejere ikke skal indrette opholdsrum, hvor der skal være røgfrit hele døgnet, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 64 Spm. om, hvorfor der forhindres en ligestilling mellem værtshuse og f.eks. cocktailbarer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 65 Spm. om, hvem der afgør, hvad der defineres som »borde og stole«, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 66 Spm. om, hvorfor det kun er arbejdsgiveren, der kan straffes med bøde, og ikke personen, der bryder loven ved bevidst at ryge, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 67 Spm., om der er andre lande, der har indført bøder både for den, der

---

tillader rygning i strid mod et rygeforbud, og den, der vælger at ryge i strid med et forbud, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 68 Spm. om, hvilket bødeniveau andre sammenlignelige lande har, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 69 Spm. om, hvordan lovforslaget kan være udgiftsneutralt for staten, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 70 Spm., om det er korrekt, at ledige ikke med henvisning til loven kan afslå arbejde på et værtshus, hvor der i overensstemmelse med loven ryges, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 71 Spm., om det er korrekt, at serveringspersonale er en af de grupper, der er udsat for den højeste og dermed mest sundhedsskadelige påvirkning af røgforurenede luft, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 72 Spm. om et lukket arrangement, f.eks. et bryllup på et sted med offentlig adgang, er omfattet af loven, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 73 Spm. om, hvordan et klub-/foreningsarrangement betragtes i henhold til loven, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 74 Spm. om kollektive transportmidler, der opererer mellem Danmark og et andet land, skal være omfattet af loven, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 75 Spm. om hvor mange kommuner, der i dag tilbyder hjælp til rygestop, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 76 Spm. om, hvor mange lønmodtagere der har adgang til rådgivning om rygestop via en sundhedsordning på deres arbejdsplads, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 77 Spm., om det efter ministerens vurdering vil være relevant at se på huslejebetalingen for fællesarealer for beboere på plejehjem, når beboerne ikke længere kan ryge på fællesarealer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 78 Spm., om alle offentlige tilbud om hjælp til rygestop er tilknyttet Rygestop-basen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 79 Spm., om ministeren vil tage initiativ til et kvalitetstjek af de forskellige tilbud om rygestop, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 80 Spm. om, hvilke kvalitetskriterier de kommunale rygestoptilbud skal opfylde, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 81 Spm. om, hvad de økonomiske udgifter til rygestoptilbud i kommuner, amter og almen praksis var i 2005 og 2006, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 82 Spm., om ministeren har planer om at iværksætte en landsdækkende oplysningskampagne om hjælp til rygestop, til indenrigs- og sund-

hedsministeren, og ministerens svar herpå

- 83 Spm. om kommentar til henvendelse fra Jakob Sølvhøj, FOAs pædagogiske sektor, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 84 Spm. om kommentar til henvendelse af 9/5-07 fra Danmarks Restauranter & Cafeer, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 85 Spm. om kommentar til henvendelse af 9/5-07 fra Torben Alstrup, Birkerød, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og indenrigs- og sundhedsministerens herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 34:

Hvad ligger til grund, når LO i sit høringssvar skriver, at »bestemmelsen om frivilligt at kunne lade sig udsætte for passiv rygning synes at være i strid med arbejdsmiljølovens hovedprincip«?

Svar:

Jeg har indhentet en udtalelse fra Beskæftigelsesministeriet, der oplyser følgende:

»Arbejdsmiljølovens formål er at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø for derigennem at beskytte mod arbejdsulykker, erhvervssygdomme og andre påvirkninger, der kan forringe sundheden.

Ifølge loven er det arbejdsgiverens pligt at sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. De ansatte har pligt til at deltage i samarbejdet om sikkerhed og sundhed. Arbejdsgiverens pligter uddybes nærmere i arbejdsmiljølovgivningen. Pligterne i arbejdsmiljøloven er strafsanktionerede.

De materielle regler i arbejdsmiljølovgivningen er ufravigelige.

Der er således ikke mulighed for, at arbejdsgiveren kan aftale med de ansatte, at reglerne ikke skal følges, ligesom det heller ikke er muligt at se bort fra reglerne, fordi de ansatte ikke finder, at påvirkningerne generer dem.«

Spørgsmål 36:

Hvorfor beskytter lovforslaget kun den enkelte mod at lade sig »ufrivilligt« udsætte for passiv rygning, når der i den øvrige arbejdsmiljølovgivning, f.eks. i forhold til støj eller kemikalier, gælder fuld beskyttelse, der altså ikke er betinget af »frivillighed«.

Svar:

Formålet med loven er at udbrede røgfri miljøer med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning.

Udtrykket, »at forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning« er en del af den politiske aftale af 21. november 2006 om den fremtidige indsats for røgfri miljøer.

Udtrykket »ufrivilligt« afspejler, at lovforslaget på nogle områder indeholder undtagelser for hovedreglen om, at der ikke må ryges indendørs på danske arbejdspladser. Det gælder f.eks. væresteder, varmestuer og lignende tilbud for socialt udsatte, jf. lovforslagets § 13, og små værtshuse under 40 km², hvor det kan besluttes, at rygning er tilladt under en række nærmere angivne forudsætninger, jf. lovforslagets § 22.

I disse situationer vil det ikke – efter lovforslaget om røgfri miljøer - være muligt at forebygge, at nogen udsættes for passiv rygning.

I øvrigt ville det have afledte virkninger, hvis udtrykket »ufrivilligt« udtages af lovteksten. Hvis man skal forebygge, at nogen udsættes for passiv rygning, vil det som en konsekvens kunne inde-

bære, at hverken ikke-rygere eller rygere kan opholde sig i rum, hvor der ryges, f.eks. særlige rygerum.

Med udtrykket »ufrivilligt« forholder lovforslaget sig til det faktiske forhold, at mange mennesker frivilligt lader sig udsætte for passiv rygning, fordi de eksempelvis vægter et samvær med rygende familiemedlemmer, bekendte og kolleger højere end forebyggelse af de sundhedsmæssige risici ved passiv rygning.

Spørgsmål 78:

Er alle offentlige tilbud om hjælp til rygestop tilknyttet Rygestopbasen og findes der andre kvalitetssikringstiltag vedrørende rygestop?

Svar:

Jeg har indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen.

Styrelsen oplyser, at Rygestopbasen er en database, der oprindeligt blev etableret som en forskningsdatabase, og som nu fungerer som et kvalitetssikringsinstrument. Ca. 250 enheder angives at være tilmeldt Rygestopbasen.

Sundhedsstyrelsen har ikke et samlet overblik over, hvor mange af de offentlige rygestoptilbud, der er tilmeldt Rygestopbasen, men det vurderes, at det er tilfældet for størstedelen af de offentlige tilbud. Det er således et krav, at kommuner, der får støtte fra Sundhedsstyrelsens pulje til medfinansiering af kommunale rygestop- og tobaksforebyggelsesprojekter, tilmeldes Rygestopbasen.

Spørgsmål 79:

Vil ministeren tage initiativ til et kvalitetstjek af de forskellige tilbud om rygestop for at sikre, at tilbudene er baseret på evidens og anerkendte retningslinjer?

Svar:

De enkelte udbydere af rygestoptilbud kan tjekke kvaliteten af deres tilbud ved at tilmelde sig rygestopbasen, jf. besvarelsen af spørgsmål 78.

Spørgsmål 80:

Hvilke kvalitetskriterier skal de kommunale rygestoptilbud opfylde for, at tilbuddene kan opfylde kravene i den danske kvalitetsmodel, således som det er forudsat for kommunale sundhedstilbud i henhold til Sundhedsloven?

Svar:

Jeg har indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, der har oplyst følgende:

»I forhold til Den Danske Kvalitetsmodel er der tale om et samlet sæt af standarder og indikatorer, som er sendt i høring den 11. april 2007. Høringsfristen er den 23. maj 2007, og det forventes, at standarderne træder i kraft ved årsskiftet med henblik på, at de første akkrediteringer påbegyndes inden udgangen af 2008. Vedr. rygestop er dette indirekte omtalt i følgende standard, som primært vedrører sygehusets indsats.

Standardbetegnelse	Forebyggelse og sundhedsfremme 1.16.2 Intervention over for patienter med positiv risikoprofil i relation til livsstilsfaktorer (2/5)
--------------------	--

Standard	Sygehuset sikrer, at der foreligger retningslinjer vedrørende intervention for patienter med positiv risikoprofil i relation til livsstilsfaktorer. Det sundhedsfaglige personale og patienten udarbejder i fællesskab en plan for interventionen. Interventionen vedrører risikofaktorerne tobak, alkohol, kost, fysisk inaktivitet og psykosociale forhold.
Standardens formål	At sikre adgang til og iværksættelse af patientrettet forebyggelse og sundhedsfremme i patientforløbet på sygehuset.

De vigtigste tilhørende indikatorer måler på, om der foreligger retningslinjer, om brugen af retningslinjerne er dokumenteret i journalerne, og at relevante interventioner (f.eks. rygestops understøttelse) er igangsat hos den enkelte patient (interventioner dokumenteret i journalen).

Indikatorerne er primært egnet til, at sygehusene selv opnår en indsigt i, hvorvidt der er en opmærksomhed på risiko og sundhedsfremme aktiviteter i det kliniske arbejde, og i mindre grad til brug for sammenligning imellem sygehuse af omfanget af specifikke interventioner, så som rygestop.

Sundhedsstyrelsen har ikke yderligere information, der vedrører de kommunale rygestoptilbud.«

Spørgsmål 81:

Hvad var de økonomiske udgifter til rygestoptilbud i kommuner, amter og almen praksis 2005 og 2006, og hvad er det forventede udgiftsniveau for tilbud om rygestop i henholdsvis kommuner, på regionale sygehuse og i almen praksis i 2007?

Svar:

Jeg har indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, der har oplyst, at der ingen samlet opgørelse er over udgifter til rygestoptilbud i kommuner, amter og almen praksis i 2005 og 2006.

Sundhedsstyrelsen har endvidere oplyst, at der i perioden 2004 – 2005 via en pulje er uddelt i alt 16 mio. kroner til amterne til opbygning og udvikling af rygestoptilbud. Denne pulje udgjorde i perioden ca. halvdelen af amternes samlede indsats i forbindelse med rygestop. I 2006 uddelte Sundhedsstyrelsen efter ansøgning 10 mio. kroner til medfinansiering af kommunal tobaksforebyggelse i 31 kommuner, hvoraf en væsentlig del forventes anvendt til rygestopaktiviteter i 2007 og 2008.

Spørgsmål 82:

Har ministeren planer om at iværksætte landsdækkende oplysningskampagner om hjælp til rygestop i forbindelse med, at de nye regler om røgfrit miljø træder i kraft pr. 15. august 2007?

Svar:

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2005 blev afsat 3 mio. kr. pr. år for 2005-2008 til fælles initiativer mellem staten og apotekerne om rygeafvænnning. Som led heri bliver der gennemført kampagner til synliggørelse af rygeafvænningstilbud.

I marts 2007 blev i samarbejde med Sundhedsstyrelsen afviklet Den Nationale Rygestop-dag. Arrangementet vil blive gentaget i 2008.

Desuden er planlagt to yderligere kampagner i 2007 rettet mod henholdsvis gravide og KOL-patienter. Et individuelt online rygestop-program er under udvikling og forventes i brug i år.

Der er således allerede en række aktiviteter i gang med henblik på at skærpe opmærksomheden om hjælp til rygestop. Der er ikke aktuelle planer om yderligere initiativer.